

проведенні реформ, урахування початкових умов, в яких перебувають економіка, фінансова та правова системи, тощо.

Зауважимо, що існують два підходи до реалізації процесів фінансової лібералізації – через зовнішню та внутрішню лібералізацію, хоча їх послідовність чітко не визначена. Очевидно, що зовнішня фінансова лібералізація, не може відбуватись без внутрішньої, іноді вони відбуваються паралельно або ж внутрішня відбувається під тиском зовнішньої.

Таким чином, асиметрія фінансових можливостей у різних секторах економіки є ключовою для розуміння ефектів фінансової лібералізації, оцінити які можна, лише врахувавши як її переваги, так і недоліки. Фінансова лібералізація як явище повинна бути збалансованою, продуманою та виваженою. Внутрішня та зовнішня фінансова лібералізація є найсприятливішою для країн з середнім і високим рівнями доходів, а в країнах з низьким рівнем доходів і внутрішньою макроекономічною нестабільністю лібералізація не зумовлює високих темпів розвитку економіки.

В свою чергу, вразливість слабких економік за умов фінансової лібералізації зумовлена високим ступенем монополізації економіки, надмірним зближенням провідних груп бізнесу з державним апаратом, формуванням бюрократичної олігархії, розвитком корупції, перехресним субсидюванням усередині корпорацій, неефективним корумпованим управлінням.

Інформаційні джерела:

1. Трохименко В. Лібералізація ринку банківських послуг як прояв фінансової глобалізації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2021. Вип. 127. С. 50-53. URL: <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2021/13.pdf>

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ БАНКОМ З УРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ ЦИФРОВОЇ АДАПТАЦІЇ ПРОЦЕСІВ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Морозова Г.С., канд. екон. наук, доц.

Здоровий М.П., здоб. PhD

Державний біотехнологічний університет

Сучасні процеси цифрової трансформації суттєво впливають на розвиток банківської системи. Впровадження інноваційних технологій веде до формування принципово нових бізнес-моделей банків, розвитку дистанційних каналів обслуговування, появи нових фінансових сервісів. Водночас, цифровізація ставить перед банками нові виклики в сфері стратегічного управління та потребує переосмислення його концептуальних засад. Актуальним постає питання адаптації підходів до стратегічного управління банком з урахуванням впливу новітніх технологій.

Сучасний етап розвитку банківської системи України характеризується активним впровадженням цифрових технологій в діяльність банків. Основними трендами цифрової трансформації банківської сфери є:

1. Розвиток дистанційних каналів обслуговування клієнтів – мобільного та інтернет-банкінгу;
2. Впровадження технологій штучного інтелекту та машинного навчання;
3. Розвиток хмарних технологій та відкритих API;
4. Застосування технологій аналізу великих даних;
5. Використання біометричної ідентифікації клієнтів;
6. Розвиток платіжних сервісів на базі технології блокчейн.

Ці процеси суттєво впливають на підходи банків до стратегічного управління. Визначальними концептуальними засадами стратегічного менеджменту банку в умовах цифрової трансформації є:

1. Орієнтація на клієнта - розробка стратегії має виходити з потреб клієнтів, а не технологій. Необхідно забезпечити персоналізацію, зручність та доступність послуг.
2. Екосистемний підхід - створення екосистеми партнерських сервісів для задоволення потреб клієнтів. Інтеграція з сервісами e-commerce, доставки, розваг тощо.
3. Гнучкість та адаптивність - здатність оперативно реагувати на зміни потреб клієнтів і технологій. Швидка адаптація продуктів і процесів.
4. Інноваційність - пошук і впровадження новітніх технологічних рішень – штучний інтелект, блокчейн тощо. Співпраця з фінтех-стартапами.
5. Безпека даних - дотримання найвищих стандартів кібербезпеки та захисту персональних даних клієнтів.
6. Розвиток людського капіталу - підготовка персоналу до роботи в умовах цифрової трансформації. Розвиток цифрових навичок.
7. Культура інновацій - формування в банку відкритості до змін, готовності до експериментів та інновацій.
8. Автоматизація процесів - максимальна автоматизація рутинних операцій за допомогою технологій.
9. Аналіз даних в прийнятті рішень - використання аналітики даних для оптимізації бізнес-процесів і прийняття управлінських рішень.
10. Партнерство з фінтехом - налагодження тісної співпраці з фінтех-компаніями для прискорення інновацій.

Ці принципи мають лежати в основі стратегічного управління банком в умовах цифровізації для забезпечення його конкурентоспроможності. Реалізація концептуальних засад вимагає:

1. Розробки цифрової стратегії банку, інтегрованої в загальну бізнес-стратегію;
2. Впровадження гнучких методів управління проектами - Agile, Scrum тощо;
3. Реінжинірингу бізнес-процесів під кутом цифровізації та оптимізації досвіду клієнта;
4. Розвитку аналітики даних і CRM-систем для прийняття управлінських рішень на основі інсайтів;

5. Побудови ІТ-інфраструктури, масштабованої для підтримки інноваційних сервісів;

6. Створення відкритих API для побудови екосистеми партнерських сервісів;

7. Розвитку культури інновацій та заохочення ініціатив персоналу;

8. Підготовки персоналу до роботи з новими технологіями.

В умовах цифрової трансформації економіки важливим завданням для банків є формування дієвої стратегії розвитку з урахуванням світових тенденцій впровадження фінансових інновацій.

Стратегічне управління банком в умовах цифровізації має ґрунтуватися на таких концептуальних засадах:

1. Врахування глобальних трендів розвитку фінтеху, поширення мобільних та онлайн-сервісів, хмарних технологій, штучного інтелекту, блокчейну тощо.

2. Забезпечення безперервного моніторингу потреб клієнтів та ринкового середовища для своєчасної адаптації бізнес-моделей.

3. Розвиток цифрових каналів взаємодії з клієнтами, запровадження омніканальності та персоналізації обслуговування.

4. Впровадження гнучких ІТ-архітектур з акцентом на хмарні сервіси, мобільність та швидку інтеграцію інновацій.

5. Розвиток власних фінтех-рішень та інтеграція з інноваціями третіх сторін на основі відкритих API.

6. Вдосконалення технологій аналізу великих даних для підвищення ефективності маркетингу та ризик-менеджменту.

7. Розвиток цифрової культури, компетенцій персоналу та організаційних змін для підтримки трансформації.

8. Застосування гнучких підходів в управлінні інноваціями на основі аутсорсингу, партнерства з фінтехом та внутрішніх лабораторій.

Реалізація зазначених принципів дозволить банкам підвищити конкурентоспроможність, розширити спектр послуг, оптимізувати витрати та ризики в умовах динамічного ринкового середовища.

Стратегічна мета банку – це бажаний стан банку в майбутньому, який він прагне досягти. Стратегія банку – це план дій, який дозволяє досягнення стратегічної мети.

Концептуальні засади стратегічного управління банком включають такі елементи:

1. Глобальна стратегія банку – це стратегія, яка визначає загальні цілі та напрями розвитку банку. Вона повинна бути орієнтована на довгострокову перспективу та враховувати зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на розвиток банку.

2. Стратегія бізнес-моделі банку – це стратегія, яка визначає спосіб створення та отримання прибутку банком. Вона повинна враховувати особливості бізнес-моделі банку, а також конкурентне середовище.

3. Стратегія управління активами та пасивами банку – це стратегія, яка визначає структуру активів та пасивів банку, а також напрями їх управління. Вона повинна враховувати фінансовий стан банку та його інвестиційні цілі.

4. Стратегія управління ризиками банку – це стратегія, яка визначає принципи та методи управління ризиками в банку. Вона повинна бути спрямована на забезпечення безпеки банку та його клієнтів.

Сучасні тенденції цифровізації банківської сфери вимагають переосмислення підходів до стратегічного управління банком. Ключовими концептуальними засадами є орієнтація на клієнта, гнучкість, інноваційність, партнерство з фінтехом, розвиток людського капіталу, культура інновацій та максимальна автоматизація процесів. Реалізація цих принципів вимагає комплексних змін в стратегії, бізнес-процесах, організаційній структурі, корпоративній культурі банку. Гнучке реагування на технологічні виклики дозволить банкам підвищити конкурентоспроможність та зміцнити позиції на ринку в умовах цифрової трансформації.

Інформаційні джерела:

1. Коваленко В.В. Цифрова трансформація банківської системи України: світові тренди і вітчизняні реалії. Фінтех. 2020. No 4. С.6-11.

2. Mesenbourg T.L. Measuring the Digital Economy. U.S. Bureau of the Census. URL: <http://www.census.gov/content/dam/Census/library/workingpapers/2001/econ/digitalecon.pdf>

3. Положення про міністерство цифрової трансформації України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF>

РОЛЬ СТАРТАПІВ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ

Морозова Г.С., канд. екон. наук, доц.

Логойда І.І., здоб. вищої освіти

Державний біотехнологічний університет

Стартапи стали творцями нової бізнес-моделі, та викликають інтерес як науки, так і бізнесу. Їх розвиток приносить численні переваги. Проте, постає питання: як саме стартапи можуть допомогти в післявоєнній відбудові України?

Дослідженням щодо стартапів було присвячено праці таких фахівців: Г. Берnard, С. Бланк, Г. Вайнберг, Н. Вассерман, Е. Гіл, Б. Горовіц, П. Грем, Д. Довгополий, Д. Марес, І. Пінье, Е. Райз, А. Сміт, П. Тіль.

Ерік Райз зазначає, що «продукт стартапу – це інновації» [1, с. 45]. Разом з цим, не дивлячись на те, що стартапи можуть створювати найрізноманітніші типи інновацій, важливо розуміти їх суть. Погоджуємось з позицією McKinsey&Company: «Хоча багато хто вважає, що інновації пов'язані виключно з творчістю та генеруванням ідей, за своєю суттю інновації – це питання розподілу ресурсів» [2]. Очевидно, що в післявоєнний період, в першу чергу буде відчуватися нестача трудових ресурсів, кваліфікованих кадрів.